

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“

вноситься в Австрії:

на цілий рік 24 К
на пів року 12 К
на чверть року 6 К
на місяць 2 К

За границю:

на цілий рік: зі щоденною висилкою 7 доларів або 14 рублів; з висилкою двічі в тижні 6 доларів або 12 рублів; з висилкою що суботи 5 доларів або 10 руб. Поодинокі числа по 10 сотків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-суспільний дневник.

„Виреш ми очи і душу ми виреш: а не возьмеш милоти і віри не возьмеш, бо русне ми серце і віра русна“. — З Русланових повістей М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5 год. по полудні. — Редакция, адміністрація і експедиція „Руслана“ при ул. Хмельовского ч. 15, II. поверх. Експедиція місцева в Агенції Соколовского ул. Я. Гайлоньска ч. 2.

Рукописи звертає ся лиш на попередню засторогу.

Рекламації лише неопечатані в вільні від полта. — Оповідки звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в „Надісланим“ 40 сот. Подяки і привітні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Молодіж і суспільність.

Перед трома днями раджено на анкеті, скликаний „Українським Студентським Союзом“, над середниками скорої матеріальної допомоги для нашої університетської молодіжи. Що така допомога річ конечна і прямо пекуча — про те для людей, ознайомих з житем-бутем нашої академічної молодіжи не може й бути двох думок. Всі згідно признають, що треба ввести в жите організації, чи інституцію, якої виключним завданем було би спомагати потребууючу і пильну молодіж, цюби она наслідком матеріальної бідности не марнувала ся, але скоро доповняла ряди рідної інтелігенції.

Сумний примір перед місяцем помершого в приюті оо. Альбертів укиненого студента філософії І. Хомина, який завдяки невідрадним відносинам жита скотив ся на суспільне дно на те, цюби з него більше не вислізти, велить кождому щиро думаючому чоловікови подумати над судьбою нашої молодіжи.

На сій анкеті забирали між иншими голос проф. В. Шухевич і дир. др. С. Федак. В найліпшій вірі жалували ся они, що у нас за багато „вічних“ правників і старих суплентів і то не рідко з кругів тої молодіжи, яка не може жалувати ся на брак середників до жита і науки і звивали молодіж, цюби пильно учила ся — а суспільности клади на сумління журбу про сотворене кращих житєвих умовин для убогої університетської молодіжи. Очевидно сотворене таких умовин вимагає свідлання і матеріальних жертв зі сторони суспільности.

Однак часть молодіжи висловлювала своє невдоволенє із сеї поради. Можливе через непорозумінє, або й те можливе, що провавив ся тут т. зв. молодечий нерозум, який

нераз фатально відбив ся таки на самій молодіжи.

Що се не пуста фраза слова, що молодіж іноді не доцінює розумних і хосенних так для неї самої порад, на се може служити приміром нинішнє запомогове товариство українських студентів „Академічна Поміч“. В 1902 році — після славнозвісної, але дуже непродуктивної „сецесії“, яка пожерла близько 80.000 корон — раджено в приві відпоручників академічної молодіжи над справою оставших з сецесийного фонду 18.000 корон. Старші люди, ведені досвідом, були за уміщєнем оставшої суми в основний фонд студентського запомогового товариства, яке нині власне розвиває ся, в фонд „Академічної Помічи“. Не того бажала молодіж. Безперечно з ідейних, але далеко неоправданих мотивів хотіла она розділити 18.000 між страйкарів (а страйкувало тоді околи 300.000 селян). Прийшло до перепалки, до посуджування старших патріотів о „филістерство“ і „рутенську коротковорість“ і до резолюцій, які академічна молодіж в розгорячковаю ухвалила і які для характеристики молодечої нерозваги дословно наводимо:

6) Молодіж протестує рішучо против прононованого заснованя тов. „Академічна Поміч“ в тім виді, як се задумує теперішній заряд фонду і як се предложив він скликаний ним анкеті в поміж львівських Русинів, вважаючи сам проєкт такого товариства обидливим (!) для молодіжи, а евентуальне товариство росадником демократизації (!) і протекційної системи, як і незгідним з поняттями академічного достоїнства і честі;

7) Заявляє категорично, що зі згаданої готівки, котру узнала за „страйковий

фонд“ не прийме ніяких запомог, позичок ані стипендій, як рівнож не прийме їх із грошій, репрезентованих від нинішню хвилю довжними скриптами, коли би они перейшли в розпорядимість задуманого теперішнім зарядом фонду тов. „Академічна Поміч“.*)

Нині виглядають сї резолюції як своєго рода curiosum. Нині тов. „Академічна Поміч“ не лише не „обидливе“ для молодіжи, але честно і обовязком вважає кождий студент до него належати; нині кождий студент радо „зарвав би“ позичку з „Академічної Помічи“, а довжні скрипти поспішно вирівнує ся стяганєм позичок від б. студентів, що робили сецесию. Словом „филістерство старих Рутенців“ се був горожанський розум, який повів справу фонду розумною дорогою у користь самій молодіжи.

Се один із примірів т. зв. молодечої нерозваги. А є їх досить багато.

Не лише суспільність має обовязки супроти молодіжи, але й молодіж супроти суспільности, а суспільність домагає ся лише так загально зрозумілої річи, як пильности в науці і сповнюваню обовязків.

Тож під сю хвилю вважаємо умістним бригадати обовязок суспільности у відношеню до молодіжи, а саме, цюби подбала про скороку матеріальну обезпеку академиків, а академики повинні віддачувати ся суспільности працею, працею і ще раз совісною працею.

За таку пригадку хита віхто гнївати ся не повинен.

*) Молода Україна, ч. 5, з 1912. р. (Справа т. зв. сецесийного фонду).

Кілька дат із нашого середнього шкільництва.

Не раз і не два я забрав ся до статистики нашого середнього шкільництва.

Не раз і не два ставав перед моїми очима сей слабій і невідрадий стан нашого шкільництва в Галичині і чоловік давив в собі і лякав ся врост з тими чорними думками перед иншими показувати ся.

„Може оно таки поліпшити ся“. Може ми таки рушимо із нашого застою?, думав я собі і вічно відкладав перо все на пізніше і на пізніше.

Та вікни терцію не стало.

Чи ж є многи в нашій суспільности людий, що би мали спромогу і ваготу глянути ясно правді в очи і перекопати ся, як ми ще в наших найживотніших справах слабі і івертні?

Чи й взагалі здає собі справу більша часть нашого загалу, о скільки ми мізерніші і слабші від нашого сусіда і як далеко ми від него позаду?

Ні, і сто раз ні!

Нам видає ся, що за останні десятилітєв страх як ми зросли в салу.

Ми перечислюємо живо, о кілько голосів більше впало на се, або тамтого українського кандидата, кілько кружків чи читальень отворено, фїлій засновано. Зїзд кількох сотток селян на збори „ширшого комітету“ уже нас підносить під небо, а правді в очи заглянути не хочемо, бо ми непоправні!

І цюби показати, що не говорю на вітер і що не хочу бавити ся лише в чистого ментора, викажу бодай в приближеню, яка паша „сила“ у середнім шкільництві, а хто там схоже, особливож молодіж наша, нехай собі витягне з того відповідні послїдовности.

І. Н. Потепенко.

Маленька гра.

(Дальше).

VI.

Прасову удало ся покінчити справи значно скорше, чим він числив. Вже четвертого дня він міг розстати ся з Харитонівкою. Всі три днї був він настроєний дуже мрачно. А походило се — дивно сказати, — від спраги. В дійсности він відчував безвастаню, вічим не угашену спрагу. Харитонівські горожани пили воду із своїх колодязів і находили її прегарною, але Прасову видавала ся она мерзкою і скільки разів він брав ся до неї, ніяким чином не міг погодити ся з одушевлянєм Харитонівців.

Завдяки сій обставині, він буквально три днї мучив ся і мрив тільки про те, як він, зараз по приїзді в Обридлівку, випе ціле ведро чистої, річної води. Обридлівки він оминув не міг — другої дороги в гірорд, з якого треба було відправляти ся у Москву, не було. Але він постановив твердо в ніяким случаю не заїздити до Обридлохв. Бог з ними! По всій імовірности, справа скінчила ся тим, що они пересварили ся між собою, а Петро Алексїєвич знов вернув ся до свого звичайного жита, т. є. заняв ся систематичним плеканєм свиний, рыб, овец і т. п. І так буде продовжати ся до приїзду якого небудь нового, свїжого чоловіка, з яким Надія Александрівна зробить кілька невявних ексцентричностей, а дальше жите мине і всьо уладить ся.

Прецінь конець кінцем всьо завсїгда уладжує ся, Нема такого положєня, до якого чоловік не правик би.

Прасов не відчував вже против Обридлохв ніяких злобних почувань. Протівно, він щаро жалувал их обоїх. Жалував він Петра Алексїєвича за те, що він поступєнно звужував ся умово і з образованого чоловіка поволі перемінював ся в свиновода, і за те, що він від сего неминуєчє затупить ся, та вікни за те, що він, маючи до розпорядимости заробок, не користуєт з них і яєсь так безплідно і тупо товчєт ся на однім місци. Жалував він Надію Александрівну за те, що она, з її горячою жадобою жита і з її спосібностями, вудьгує і пропадає в глуші в тім часі, коли в других кутах свїта йде кипуче і новне глибокого інтересу жите. Жалував він их обоїх, і обоїм їм від серця бажав щастя, але їхати до них не хотів.

Він виїхав з Харитонівки по другім свїданю і о другій годині, в найгорячіший час дня, був в Обридлівці. Ту — заїхав він просто до свого нового приятеля — Петра Очіпенка, якого однак не було дома і довело ся єго вичікувати. Прасов напив ся води і в приємнім настрою ходив по тоді, де стояли величї стогї збіжа, а баба і двоє підростків чистили гумно для молочєня.

— А он і Петро йде, сказала баба, показуючи на статью, яка здалека показала ся. Опісля поклала она долоню понад очи, бо сонце не дозволяло їй дивити ся. — Еге, та се не Петро, ні не Петро, продовжала она, як би розмовляючи сама з собою. — Се хтось з панів.. Мати моя рідна! Та щож.. Се

сам пан, їй Богу, сам пан! І ще як скоро йде і прямиєнько сюди!..

— Який пан? запитав Прасов і почав також приглядати ся.

Стать йшла від дому дїдича і дуже була похожа на Петра Алексїєвича.

„Чи не втічи мені у комнату, або що і сказати, що мене нема? подумав Прасов.

— Прецінь конець кінцем я обиджений! Ні, ніяково, се буде подібне на комедию а я не можу терпіти комедій!.. Нехай же!

А між тим статья приближала ся і тепер не було вже ніякого сумніву, що се був сам Обридлох. Він був у сірім жакетї з шовкових оческів і не у великих чоботах, але в звичайних черевиках. Ся послідча обставина перредовім виала в очи Прасову. В такім виді Петро Алексїєвич не мав воєнно-господарського вигляду. Видно було, що він спішив ся. Опісля можна було побачити, що з воріт дому дїдича виїхав повіз, запряжений парою конвей, дїгвав Обридлох, який всїм у него.

„Можлива річ, що ви їде просто на „завод“ з рибами, — мелькнуло в голові Прасова.

Але ні, повіз їхав отверто в напрямі до Петрової хати.

„Дивна річ! Навіть не без величности!“ — завважав з іронією Прасов.

Під той час повіз підїхав до воріт і Петро Алексїєвич біг через подвіре просто на тік.

— Голубчику, Николаю Сергїєвичу, як тобі не соромно, як не грішно! Відай ти, брате, нас цілком покарати зібрав ся. Ай-ай-ай!.. Розуміє ся, я безконечно провинив ся

перед тобою.. Але що вдїш, коли у мене така глупа, загониста вдача!.. Їдеш до нас, їдеш без оговорки, я нічого чути не хочу! Де валїва? Де плед? Сюди, сюди, на повізі!.. Якби ти знав, що такого в нас стало ся? Ти цілий день дивував би ся, дивував би ся і не вірив би.

Прасов, розуміє ся, дуже слабо противив ся. Теоретична рішучість, на вид такої сердечної сповіді приятеля, зараз уступила і він вже сидїв в еквіпажи та їхав разом з Обридлохем в напрямі до дому дїдича.

— Щож у вас стало ся? — питав він.

— Нічого не скажу.. Не дозволено! — відповідав шутливим тоном Петро Алексїєвич. — Як приїдемо, то сама Надєнька тобі розкаже. Я тільки тобі говорю, що звершили ся дивні, дивні річи! Я сам, так сказати би, дійствуючою особю, а мимо сего дивую ся, до сїї пори дивую ся!.. Так, уяви собі!.. Алеж з тебе жорстокий чоловік: чи можна так? О другій годині в ночи сісти на яку небудь мужицку підводу, і не сказавши ані слова, виїхати! Се страшно! Ну коли вже тобі так конче було, коли ти конечно хотїв мене провчити, зажадав би був еквіпажа — і зараз були би тобі єго дали!.. Ах, Николаю Сергїєвичу, чи повіриш, що ти своїм відїздом ранив мене прямо в саме серце. І знаєш, ти надармо думав, що міг переїхати біля мене незаміченим? Я, брате, уладив на тебе дійсну облаву, як на вовка. Так, так! Всім моїм обїздчикам, всім пастухам, всім службї в моїй економії приказано, цюби донесли мені безпроволочно, як тільки московський пан лявить ся в межах Обридлівки, а як би він виявив

Річ природна, що дати, які подам, не можуть бути абсолютні точні.

Від часу нашечатав „статистику середнього шкільництва в Галичині“, дещо мусіло змінитися, хоча вона з 1913 року.

Оден міг умерти, другий посаду дістати, третій іспит здати.

Та хотів би й приближене число, подати загалом суспільності, буде для нас корисне. Бо оно покаже, як ми слабкі і то дуже слабкі у середнім шкільництві, хотів би висламо між себе і всіх таких, які себе Українцями не почувають, бо суть або Поляками, або „Starorusinami“, або й „равними“ москалями.

І дивуєшся, ласкавий Товаришу, що наші радники там у Львові не пришлють тобі до товариства і помічи ще одного учителя, щоби ти не був білим круком між тридцятьма ворогами.

І горлаєш, що п. Барвінський, чи там п. Студинський — це лише „манекіни“, які не зуміють „на закликати“ витристі хоча б з рукава якого „суплента“.

„Все польські і польські, а руского ні на лік“.

Ну, то й пожди хвилинку.
Повіриш, як зміриш!

І тоді сам зітхнеш тяжко і скажеши собі гірко: „Які ми ще мізерні, які ми ще слабенькі!“

I.

Директори.

Всіх директорів в середних школах в 86. З того: 77 Поляків, 9 гр.-католиків, а Русинів ще менше...

II.

Професори, учителі і іспитовані заступники учителів (супленти).

1. Катехити:

Всіх сталих катехитів Русинів (без ріжниць чи Українців, чи москалів) в 40, Поляків 77. Старших катехитів руских 21, молодших лише 19. Докторів теології Русинів 3 (трех), Поляків 24.

2. Фільологія класична:

Латинський і грецький язик, або фільософія і грецький язик, в латинським язиком побічним.

Всіх фільологів-Русинів маємо в гімназиях (враз з москалями) 32, а Поляки мають шість разів тільки 192! Старших фільологів-Русинів в тім часі 18, молодших аж чотиринадцять! — на цілу Галичину. В останніх двох роках іменовано, оскільки не ошибаюся, 26 фільологів, всіх Поляків, а ні одного Русина.

Чому ж? Може скривджено кого? Помінено? Деж там! Бо підчас коли іспитованого суплента з фільології Русина не бачув спові

намір переїхати мимо, то задержати його під яким небудь добрим, або й злим повором...

Ось як, брате! І ось ледви ти тільки порівнявся з першою хатою на кінці села, як до мене вже прилетів вістник з вісткою; що ось то московський пан явився і я зараз до тебе!...

Все те говорив Обридлов незвичайно оживленим, веселим і добродушним тоном. Коли вони переїздили мимо „завода“ з безрогами, що стояв біля самого сгавка, Прасів притаюючи в душі сміх, запитав:

— Ну, що, прибули твої угорські знаменитості?

— Які знаменитості?

— А та пара свиний, на які ти покладаєш великі надії! Пам’ятаєш, ти навіть мрив?...

— А-ха-ха-ха-ха! Чорт з ними! Я про них навіть забув.

— Ось як!

— Так, брате, можеш увяйти собі: я то бі говорю, що у нас звершилося щось таке, що ти будеш дивуватися, дивуватися, дивуватися!... Але ось ми приїхали. Ей, Гватте! Туди по ти валізу твого пана в офіцини! Живі!

Гватт вибіг з розясненим лицем, на яким ясно відбилось ще те вдоволене, що він дістав два рублі на горівку... Сего він забути не міг!

— Чи ти знаєш, що той мерзавець після твого виїзду два дні запивався?

— Чи справді?

(Дальше буде).

ні одного, вичікує ще на посаду фільологічну іспитованих Поляків аж піснайдуть.

За те іспитованих суплентів до релігії маємо ще 11. Так, так і ще більше між со- трудниками ми поділяли би. Бо наша молодіж ще й нині найбільше горне ся на теологію! Сам о тім я переконався.

Страх, як хотів я одного з нашої молодіж вихати на фільософію, або на права. Вистарався о „посаду“ за 84 корон місячно. Три дні побув, „поурядував“, а потім виїхав на „елакцію“. Чому? Може ради спокійнішого, безжурного життя, — ізаа боязні перед тяжкими іспитами, — перед боротьбою життєвою, а може й ради звани... Хто его знає?...

3. Руский і польський язик:

Якжеж маємо річ з нашою рутеністикою? Сталих професорів до руского мови маємо 32. Чи може за багато?

Чим же се число 32 супротив 144 польовістів, до яких треба кінче дочислити 82 польовістів в полуучено з німецьким, а 25 польовістів в полуучено з французким?

Число 201 польовістів супротив 32 рутеністів є чимсь так пригнітаючим, що коли ми й відійемо д. Вол. Масляка, як нашого польовіста, д. Плат. Лупшиńskiego, як нашого польовіста з германістикою, а д. Пашкевича Олекса, яко нашого польовіста з яз. французким, оно не змаліє і викаже, які ми бідні — дуже бідні навіть й на тім полі супротив наших сусідів!

Та й в числі іспитованих суплентів ми рішучо уступаємо з нашою рутеністикою перед польовістикою. Бо підчас коли рутеністів без посад є всього девять, польовістів вичікує на посаду аж 40, в тім лиш один з наших: Николай Сітійский.

Якжеж представляєся для нас:

4. Німецький язик?

Нераз вже лучалося мені чути, що ми маємо о багато більший сприт до німецького мови, чим Поляки. Низше наведені числа яко-сь сего не доказують.

Всіх сталих професорів до німецького язика маємо в Галичині аж одинайцять!

В тім час уже навіть жиди свою девятнадцятку випередили. Но, що майже всі вони причисляють себе явно до Поляків, маємо германістів: Поляків 96, а Русинів „аж“ одинайцять! — в тім п’ятих старших професорів, а лиш шістьох молодших!

Ну, то може між іспитованими суплентами є аж тільки, що евентуально можна би надолжити? Деж там? Іспитованих германістів-Русинів є ще всього: п’ять. Підчас коли Поляків враз з 12 (!) жидами є ще 39!

5. Історія і географія:

Признаємося ширю і отверто. Коли я за- брався до об’яслюванія істориків, сказав собі: „Славити Бога, найшов предмет, в яким ми бодай як так будемо заступлені!“

О горе! завів ся...

Підчас коли 140 Поляків заняло в Галичині посади історичні, наших навчислив всього 24! Колиж відійемо Рудяцького, Томашівського, як кандидатів університету, та ще кількох „дрямих“ москалів в роді Кустиновича з Бродів, останих сім разів менше від числа Поляків, не більше, як двацять!

І річ природна, що й між іспитованими суплентами-істориками чоловік в своїх надіях завів ся. На 101 іспитованих суплентів маємо лиш п’ятинадцять!

І знов приходиться нам тяжко зітхнути, які то ми бідні і на тім полі, де хіба ледви чи можемо чим себе виправдати!

(Конець буде).

Просимо домагаюся „Руслана“ по всіх реставрациях, каварнях, торговлях і приєднувати нам нових передплатників в кругах своїх знайомих.

Війна на Балкані.

В берлінських дипломатичних і військо- вих кругах настало тепер на основі звітів вра- жинних, що по обох сторонах на лінії Чаталджі готуються ся велика битва. Стан турецького війська має бути добрий. Турки посувають ся вперед, запал і відвага турецького війська росте. По болгарській стороні відчувають недо- стачу середників поживи.

Подавани Болгарами вісти про турецькі

втрапи є переборщені. В кругах Порти заявля- ють, що дві турецькі дивізії напали під Бу- льяром на Болгар, але напад відперто, при- чім мали Турки 380 вбитих, а много ранених. Також що до Еввер бея заявляють урядово, що вістка про его зранене є невірна, як брех- нею є болгарські хвальби, немов то під Буля- ром втрапили Турки 15.000 вбитих та й що Греки висадили в заливі Везіка 10.000 людей.

Під Адриянополем.

Напади болгарської армії на Адриянополі не приносять бажаного успіху. Турки по ге- роїській держуть ся.

Чужоземцям не дозволено опускати А- дриянополя, за те турецькі військові власти рі- шили утворити нейтральну область, де они будуть безпечні перед стрілами.

Черногора в потрібі.

„Die Zeit“ доносить, що король Микола черногогорский вислав до царя Миколи II прось- бу, щоби Росія принесла поміч черногогорско- му військови під Скутарі в якийсь спосіб, бо положена сего війська є незвичайно трудне.

Будучина Солуня.

„Temps“ дізнав ся з Петербурга, що пред- сідник грецьких міністрів Вейцельос в часі свого побуту в Білгороді і в Софії зумів пер- есьвідчити сербське і болгарське правтєльство, що Солуня повинен належати до Греції, хоч би лише з тої причини, що грецька фльота віддала балканському союзови нечувані при- слуги. Спільна управа в Солуні Греції і Бол- гарії, або також Греції, Болгарії і Сербії є з політичних оглядів рішучо шкідлива. Як кажуть, обі держави дійсно згодили ся на по- лишене Солуня Грекам.

Туреччина бажає мира.

Туреччина просила великодержави о по- середництво в справі навязаня нових мирових переговорів з союзними державами. Однак й доси не одержала ще відповіди, бо велико- держави ще порозумівають ся з собою. На слу- чай нових переговорів поїде до Лондона Джавід паша.

Румунсько-болгарська задирика.

„N. W. Tagblatt“ перечить вісти, немов би відносно між Румунією і Болгарією були зірвані і наче би румунський посол покинув вже Софію. Протинно, полишив ся він і на- дальше в Софії, а великодержави старають ся тепер, щоби заобігати вибухови болгарско- румунської війни.

„N. Fr. Presse“ у вступній статі ствер- джує, що в теперішній хвилі найбільша не- безпека для европейского мира виходить із напружених відносин між Румунією і Болга- рією. Вчорашині пополудневі віденські дневни- ки доносять, що остання конференція амба- садорів займала ся румунсько-болгарською за- диркою. Є певною річю, що всі великодер- жави бажать мирної полагоди задирики і в сім дусі натискають в Софії, щоби Болгарія вдоволила румунським домагаюням. Однак формального кроку великодержави в сій справі не зроблять.

Поміж кабінетами тридержавного поро- зуміня відбуває ся безастанно виміна думок, що до збірного кроку в Софії. Англія, під у- словинною, що всі великодержави прилучать ся до такого збірного кроку, згодила ся при- ступити до сєї акції. В Петербурзі є надія, що румунсько-болгарська задирика покінчить ся мирово.

Політичні болгарські круги висловлюють пересьвідчене, що всяке вмішане не доведе до успіху. Загалом боять ся, що під ко- нець сего тижня прийде до зірваня дипломатичних зно- син між Болгарією і Румунією.

В Болгарії настало велике огірчене і о- бурене на Румунію; висловлюють думку, що Румунія повинна вже раз виконати свою грів- бу: „Нехай Румунія вмашерує в наші грани- ці — кажуть Болгари — а побачимо, що ста- не ся!“

Представники великодержав з порученя своїх правтєльств уділили румунському пра- втєльству поради, щоби перед ужитим най- крайнійших середників, відкликали ся о по- міч до великодержав в справі полагоди ру- мунсько-болгарської задирики.

Урядовий дневник „Мир“ твердить на о- основі авторитативних інформацій, що мимо- трудностей, із якими борять ся румунсько-

болгарські переговори, мир не є так загроже- ний, як загалом думают.

Петербурська агенція на основі інформа- ций з міродатної сторони пише: Загалом по- літичне положене, яке випливає з румунсько- болгарських переговорів, не є так розпучливе, як би се виходило з песимістичних голосів части печати. Переговори між Болгарією і Румунією не є зірвані, а на случай, коли би сї безпосередні переговори не довели до пов- ного порозуміня, оба правтєльства будуть мати до розпорядности всілякі середники, щоби рішене сего спору полишити до пере- веденя великодержавам. Отже можна надіяти ся, що задирика буде мирово полагоджена.

З обляженого Скутарі.

„Corriere della Sera“ містить лист дои- сця з обляженого Скутарі, який описує поло- жене міста в сїчнї с. р. Відносини погіршають ся в дня на день; мешканці і військо діймаю- чо відчувають недостачу поживи; серед бід- нійших кругів зачинає ширити ся голод і ну- жда. Дальше пише доиसेць:

„Страшні видовища повтварають ся день в день перед пекарнями. Вечером, перед зам- кненем склепів, збирають ся товпи, які боять ся, що місто може завтра остани без хліба. При куїні повстає крик і метушня, формаль- на борба. Перед кількома днями один з пе- карів впав на нещасливу думку оголошеня, що припаси збіжжя незабаром вичерпають ся. В одній хвилі повстало збіговище, вилонлено двері і рабовивно збіже. Кільканайцятільна дівчина, зімлівши впала на землю; з від ніг товпи витягнуено єї неживою. Італійский кон- сулят облягають через цілий день товпи, що домагають ся підмогою. Перед кількома дня- ми бачав я між ними женщину в червоній нагорці, які носять звичайно живки богатших тутешних горожан. Розказувано мені, що в часі облоги попала в цілковиту нужду і лише підмогою і ласкавим хлібом прохар- човує себе і кількоро дітей. Один з моїх знайомих дав щоденн кусень хліба жєбручо- му старцеві. Вивязав ся при тім такий розговір:

— „Я і діти, помremo з голоду“ — від- дізав ся старець, беручи хліб.

— „Вже від місяця повтвараєш мені те саме щоденно“.

— „Так, бо від місяця живемо між жи- тєм і смертию Кусень хліба і лишка оливои з солюю, раз в день, часом раз на два дни— се ціла пожива. Мені все одно, коли погибну; але маю малі діти“.

Припаси кольовіальних товарів менша- ють що раз більше. Кави нема майже зов- сїм. З ярини є ще капуста, салат і горох. Бараболь не можна вже дістати, а жалувє ся на те найбільше, як кажуть, сам валі і що- денно докоряє за се своему кухареві. Кухар пішов до готелю „Европа“ і домагав ся „в імени права“ тареля бараболь. Власник, який щоден подавав гостям до стола малі порції бараболь, відмовив. Різа бей післав свого адютанта, який для зауровіятованя ку- хнї коменданта покинув насип і почав пере- говори. Власникови готелю заявив, що валі потребує бараболь — на лік. Зазив до лю- дських чувств був усьпішний.

В Паріюцца помер в сих днях з голоду один з Турків. Налезав до тих, що схорони- ли ся в Скутарі, коли вороже військо появило ся в околиці. Прибули тоді цілі товпи селян, шукаючих оліки; небавом всі найшиї ся в як найбільшій біді. З початку мали дещо гроший і збіжжя, яке принесли в мішках на плечах; однак сї припаси не вистали на дов- го. Правтєльство не звертало на них уваги; вкінці покликано всіх батьків родин до рату- ша і уділило їм запомогу. В половині сїчня сімох пекарів замкнуло склепи, бо нема ні зерна, ні муки. В армії, особливе в відділах Ессад паші, росте невдоволенє. В часі темної, дощової нощі здезертирувала компанія, яка пильнувала рові і насипи.

Від кількох тижнів — кінчять дои- сєць — не знаємо, що діє ся в свїті. Під конець сїчня ми довідали ся, що привіз хтось найсьвіжші вісти: половину італійської часопи- си датованої з 3. сїчня. Оголосили ми, що жертвуємо 20 франків за вивозичене часопи- ся на 20 хвилі, отже франка за хвилину. Однак власник часописи не згодив ся, мимо визначеня нагороди. Що раз більше пекарень перестав печи хліб. Звикають припаси пожи- ви, за те росте число просьб до італійского консулату о запомогу.

**Перший руский
Техсіохап „Марія“**
отворений
у Львові, ул. Сикстуса 23,
напроти „Народної Гостинниці“ поручає
кімнати для приїздних також з удержавом.
Для священників 30% знижки. 494

НОВИНИ.

— **Календар.** В четвер: руско-кат.: Партенія; римско-кат.: Леона еп. — В п'ятницю: руско-кат.: Теодора страт.; римско-кат.: Елеонора.

— **Відозва Червоного Хреста.** Предсідник міста Львова, Наймаєр, який є заравом предсідником міського бюро Червоного Хреста, видає ось яку відозву: Звертаю ся з просьбою до всіх мешканців міста Львова загалом, а головно до пп. лікарів, аптекарів, магістрів фармації, власників складів лікарських приладів і середників до заосмотрення, дальше до осіб, які хотіли би посвятити ся догляданню недужих і ранених і до осіб, здібних до ведення господарки в лічних заведеннях Червоного Хреста, вкільки до осіб, інститудий і заведець, які хотіли би в случаю війни прийняти в приватну опіку ранених жовнів і до всіх мешканців Львова, які хотіли би поперти товариство при помочи вкладок найменше 4 К річно і збогатити в сей спосіб его фонди, щоби зголотили ся в президіяльній бюрі магістрату (ратуш І. пов.) і подали, в якім напрямі хотіли би прийти з помічюю товариству Червоного Хреста. Завначую, що добродійний круг ділааня отирає ся для тих всіх, які в случаю війни брали би участь в якій небудь спосіб в діяльності Червоного Хреста і звертаю увагу на сю обставину, що хто чи то через особисте прийняв обовязків в заведеннях Червоного Хреста, чи також через приймає недужих і ранених під свою кришу в помічний товариству, буде хіснувати ся на службі війни з добродійств, застережень умовою правительств держав Европи, заключеною в Женеві в 1864. р., а якої V. арт. звучить: Мешканців краю, які приходять в помічний раненим, має ся шанувати і полишити свободними. Генерали держав, які ведуть війну, мають повідомити мешканців, що звывають їх до сеї прислуги людскости, якої вислідом є неутральність. Кожий ранений має служити за щит домови, який прийняв его і доглядає. Мешканець, який держить у себе раненого, має бути свободний від кватирунку і в часті угладнення при можливих воєнних контрибуциях. Кожий отже, хто може, нехай споможє діяльність Червоного Хреста і сповнить діло милосердия, а забезпечить особи своїх найблизших і свое майно перед грозою і наслідками війни, бо сю безпеку дасть ему знак Червоного Хреста. Кожий, хто зголотить ся в президіяльній бюрі магістрату, одержить відповідно до пожертвована прислугу печатаний формуляр до вповнення, який треба звернути до 26. люття 1913. р. в цілі предложена намісництва.

— **З гнізда терору.** П. Микола Федюшка (славновісний Евшан) після виповідження мешканця студ. Юліянович Чайківскому в „Академічній Домі“ боронить ся, що до сего кроку спонукало его: 1) що п. Чайківський „самовільно впроваджує до свого помешканя льокаторів (гімназистів) і бере від них навіть чинш; 2) помімо моїх упімнень держить їх у себе цілими місяцями; 3) самовільно переупроваджує ся до другого помешканя, через що займає місце, призначене для інших льокаторів і ставить мене в непряме положення перед другими льокаторами, яким я обіцав помешканя. Се причини — чому я виповів помешканця п. Чайківскому, їх подав я йому на письмі, тому він не потребує себе робити „жертвою“.

До поясненя п. Федюшки додамо: Не знаємо п. Чайківського і не маємо ніякої повновласти его боронити. Дивна однак річ, що п. Федюшка не виповів ему мешканця перед кількома місяцями, скоро він вносить „нездоріві відносини до „Академічного Дому“ та що чинив се доперва годі, коли п. Чайківський виїс відому інтерпеляцію. І саме в тім лежить ціла погань! Не хотіли би ми діждати тої хвилі, коли ті маленькі терористи виростуть на великих...
— **Український театр в Петербурзі.** Трупа О. Саксаганського приїждить з кінцем люття до

Петербурга та дасть там ряд вистав при співучасті Марії Заньковецкої.

— **Осторога перед переселенем до держави Парана в Бразилії.** Якийсь Максим Наймаєр організує переселене до держави Парана в Бразилії при помочи ложних оповіс дурить переселенців, жадних лучшої долі на другій півкулі світа. Галицьке намісництво ствердило урядово через австрійський консулат, що відносини в тій державі є того рода, що тамошні мешканці падають жертвою самого підсоня, отже переселяти ся туда не належить.

— **Зміни віроісповіданя у Львові.** В грудні мин. р. змінило 10 осіб (5 мужч. і 5 женц.) греко-кат. обряд на римско-католицкий. Всі они були вільного стану, 5 до 20. року житя, 4 від 20. до 30. р. житя, а 1 від 30—4) р. Крім того змінило віроісповідане: 1 православний, 4 протестанти (2 м. і 2 ж.), 5 мейсеевців (4 м. і 1 ж.). Разом 20 осіб. Приняли: 16 осіб римско-католицьма, 1 мейсеев., 1 безвіроісповідність, а 2 инше.

— **На чії фонди?** Писало ся вже у нас, що на російських університетах „студюки“ тепер більше число галицьких русофілів, а оден з приятелів нашої часописи із Станіславава звертає нашу увагу, що між „студючими“ є два вихованки станіславівської бурси о. Николая І. Лабенский і П. Збіглей, селянський діти, які чейже на власні фонди не возили би ся по Росії, тим більше що Збіглей дуже часто їде в Росию і з Росії іза „студій“. Вкінци питає ся наш дописець: „на чії фонди они їздять?“

— **Кацапське „powstanie“.** З цілого краю доходять вісти, що москвофіли уоружують ся і учать сільських хлопців стріляти. Можна догадувати ся, до чого служать сї кацапські пргтовленя в случаю війни. Ходять чулки про перепачковуване російского оружя до граничних сіл ночами, звідки розвозять его русофілськї вивізники по краю.

— **Manlichery dla Sokołów i skautów w dowolnej ilości dostarcza się.** Така нашісь на картці видіє у виставном вікні продажи оружя при ул. Академічній у Львові. Карта висить на піраміді війскових „манліхерів“ з застромленима на них багнетами. Подана також ціна одного „манліхера“ — 95 К. Кажуть, що найліпші інтереси в сих критичних для торговлі часах роблять власники складів пального оружя, „Манліхерів“, „Вернадів“ і иншого рода ручниць мало розійти ся в останних місяцях кілька тисяч, не вчисляючи „бравнінгів“ і револьверів. Знаемне! А про рускі стрілецькі дружини ні чулка.

— **Процес „o pruskie marki“.** Дня 5. марта відбуде ся перед краківським трибуналом присяжних судав розправа проти редакції „Głos-u“ і „Głos-u Narod-u“ о обиду чести за не репечатаня з „Kurjer-a Warszawsk-ого“ статі Раковского, в якій зроблено Русьням заміт, що побирають „pruskie marki“. Розправа потриває кілька днів.

— **Хто марує неужитим, замість зложити їх на У. П. Т., марує загальне добро.**

— **Всепольські залицянки в Петербурзі.** Нова, москвофілська ера, введена в польску суспільність всеполяками переводить ся послідовно не лише в Галичині, але й в Росії. Там більше отверто і щиро. На останнім „всеславянським пірі“, де троєлено проти Австрії, брав участь поляк Карпінский, один з горячих однодумців Дмоєского, а его бесіду оплескували Бобрінські і Вергуня не менше завзято, як Поляки. По пири аж поділували ся нові „bratank-i“. „Прикарпатская Русь“ на вид таких льобуців оскому дістала. Смачного!

— **Помилуване.** Цісар дарував рещту кари 85 в'язням, в тім в мужескім карнім заведеню в Станіславові 9, у Львові 7, в Висничі 5 і в жіновім карнім заведеню у Львові 2.

— **Випадки і катастрофи.** Зі Шутина доносять, що оноді зударив ся пароплав „Христіявіа“, який віз зельзо з Італії, з пароплавом „Галіата“ і утонув до 5 хвилі. З залогі утопило ся 5 осіб. — В Гесен урвала ся ливва підчас візду коша до шибу „Віше“. Згинуло 5 робітників. — З Парижа доносять, що в ліярні олова в дільниці Рокете вибух огонь. Підчас ратованя зіляно водою пливне олово, в наслідок чого наступив вибух. Покалічило ся 13 сторожів і кілька поліційних жовнів. — З Марсильї доносять, що ще оноді мав прибутти до Туніса поштовий пароплав „Ville a Algéra“, однак до нині не прибув. Пливе ним головний резидент Туніса. — В Ляпску влав підчас лету летун Лянк з висоти 80 метрів і погив на місці. — На площі взлетів у Відні

підлетів оноді на пробнім літаку пор. Нітлер, вивав з висоти 100 метрів і згинув на місці.

— **Процес предсідника міністрів Лунача.** Оноді відбула ся в Будапешті карна розправа проти угорского посла Деся. Обжалований закинув був угорскому предсідникови міністрів Лукачови, що він видавав прилюдні гроші на виборчі цілі угорского народного сторонництва праці, при чім назвав его найбільшим „панамістом“ в Европі. В відповідь на се запівзав Лукач Деся перед суд о очевнене. Оборонець Деся, др. Вашоний, доказував в своїх виводах, що Лукач дійсно, ще яко міністер скарбу, заключив ріжні договори з угорським банківим і торговельним товариством про продовженя сільних контрактів, продажу полудневих овочів, зглядно в справі заіпомогі для торговельного музею. В злуці з заключенем тих 3 умов, заплатило угорске банкове і торговельне товариство 1,800.000 К, що поквитували директори рахункового уряду Падух і Касар, однак сї гроші ніколи не вилинули до державних кас, але ужито їх на вибори в 1910. р. Дальше ствердив оборонець, що Лукач ужив на ту саму ціль суму 4,800.000 К. Що до тих грошей мав навіть директор банкового і торгового товариства Елєдь розправу з иншими директорами товариства. Підчас тодішної розправи виказав суд, що сю суму віддано дійсно до розпорядку міністра скарбу. Дальше жертвував оборонець докази, що міністер-предсідник Лукач заключив з акційним товариством лотерії нехосенний договір і zapewнив собі предсідництво сего товариства на случай, коли би перестав бути міністром. Дальше зазначив бесідник, що Лукач за відповідно велику ціну продав свої дома в Валентуа державному скарбови. На се все важдавав оборонець переслухавя ріжних свідків, трибунал однак відкинув всі внески оборони, а допустив лише доказ правди в справі домів в Валентуа. По проголошеню сеї ухвали зложили заступники Деся свою оборону. Розправа закінчила ся засудом Деся на місяць в'язниці і 400 К гривня.

Вчерашні будапештєнські вечірні дневники оголошили заяву гр. Юлія Андрасія, гр. А. Аповія і гр. А. Зічія, які з оглядом на виданий засуд на п. Деся зазначили, що трибунал старав ся перевести розправу в сей спосіб, щоби предсідник кабінета одержав ніби задостівучинене. Они однак хочуть дати предсідникови кабінету нагоду до справдішного виправданя себе в замітів і тому заявляють, що є пересвідчені, що Лукач одержав з угорского торговельного банку, з нагоди ріжних договорів понад 4 міліони корон, а хоча сей відбір потвердив державний касовий урядник, то однак тих грошей ніколи не було в касі, але ужито їх на покритє виборчих коштів державного сторонництва. Супроти сего вижидают, що за ту заяву потягне їх предсідник кабінета до судової відвчальности. В відповідь на сю заяву оголосив др. Лукач в дневниках, що згадані політики, які вводили опозицію в безвихідне положеня з оглядом, що не можуть его звичити політично, хотять знищити морально про помочи вивову до карних процесів. Він однак не дасть ся звести на сю дорогу.

— **Нова виправа до бігуна.** Париске „Figaro“ доносять, що син славного австрійского підбігувеного подорожника, географ Юліан Паєр готовить ся до виправи в околицю бігуна Цілю виправи має бути край Франц Йосифа. Сей край відкрив батько Юліяна в 1873. р.

— **Соціалістичний злочинець.** У Відні арештовано соціаліста Фрайберга, який аж з Монахова приїхав, як сам каже, на те, щоби пімстити смерть Шумаєра і вбити посла Кунашка. „Товариш“ Фрайберг вже кілька разів був караній за неморальні вчинки, які в ідейности не мають нічого спільного.

— **Жертви готівкою** не звільняють нікого від обовязку жаданя купонів У. П. і уживаня товарів з маркою У. П. П.

— **Варварства Турків.** Після інформацій екуменічного патріарха мали турецкі ватаги вдерти ся дня 9. с. м. до села Ікюмійо на побережі моря Мармара, убили грецкого священника і майже всіх мужчин. Уткіло з житем дуже мало. Женщини і діти схоронили ся до сусідного села Ксаєтеро. Пізнійше прибуло турецке правильне військо і вратувало женщини і діти. На заряджене правительства перевезено їх до Ізмід. Патріархат просив держави, щоби поробили кроки у Порті, нехай она зарадить тим злочинам і, щоби грецькі діти не були в Ізмід, але, щоби перевезено

іх до Царгорода і віддано патріархови. Після вістий з сего жерела спалено більшість грецких сіл на побережі моря Мармара.

Оповістки.

— **Вінчанє Антона Федина,** уківч. богослова з п-ною Оленою Мартинєць, відбуде ся 23. люття в парохіяльній церкві в Цуцлівцях коло Жидачева.

— **Затверженє вибору.** Міністер торговлі затвердив новий вибір Лазара Бльоха і Артура Шнєла предсідником і містопредсідником торгової палати в Бродях.

— **Іменованя і перенесеня.** Міністерство торговлі іменовало поштового концентиста, З. Хендинського, поштоним комісарем у Львові.

Львівський вишій кравчий суд переніс: старшого канцел. офіціала В. Лісковацького в Сяноці до Святина; канцелярийних офіціалів: В. Шпілецького в Белзі до Сянока, В. Козловського в Надвірній до Стрия, У. Кокота в Теробовлі до Надвірної, М. А. Розвадовского в Грималові до Жабя, М. Осаду в Рожитові до Березова; також канцеляристів: М. Грабовского, в Глинянах до Винник і В. Едієса в Підгірю до Чорткова; іменовув канцеляристами вислужених підфіцерів: І. Борилу для Теробовлі, С. Фрехтера гесте Котлера для Богородчан, Л. Салямона для Перемешляна, І. Вайсгавза для Глинян, В. Костєка для Делятина, І. Скворньского для Мостик і К. Тарнянского для Рожитова.

— **Правно історичні іспити** в веснянім речинці зачнуть ся на львівським університеті 31. марта. Поданя заосмотрєні свідокством зрілости, посвідкою військовою та індексом належить вносити до кінця люття.

— **З „Сокола Батька“** на засіданю комісії будови дому „Сокола Батька“ у Львові 31. грудня 1912. вильосовано отєї числа 10 коронових облігацій: 154, 114, 178, 139, 129, 194, 187, 168, 117, 67, 68, 191, 116, 127, 193, 118, 155, 172, 105, 144. — *Ів. Панталюк*, предсідник, *Ю. Віщюковський*, писар.

— **З залізниць.** З днем 17. с. м. привернено загальний рух на шляху Печенїжин-Слобода рунгурска-коцальня, коломиїських місцевих залізниць. Загальний рух на шляху Надвірнянське передмістє-Шепарівці-Княждівір остає дальше здержаний.

„Газета Львівська“ в дня 13. люття с. р. оголошує прилюдну ліцитацію на доставу шутру товченого, рафаного річного шутру, ломаного каміня, цегли і піску до будови на рік 1913. Дотичні оферт на приписаних формулярах треба подавати до дня 6. марта с. р. година 11. перед полуднем до п. к. Дирекції державних залізниць у Львові. Близші условини подані в „Газеті Львівській“ в дня 13. люття с. р.; можна їх також переглянути і дістати формуляри оферт в відділі III згаданой п. к. Дирекції.

Посмертні оловістки

— **Домініка Пшелюрска,** власничка реальности в Яворові, померла дня 14. с. м. по довгій недужі, в 59. році житя. Покійна належала до типу тих міщанок, які часте своїх дітей добачують в школі. В. І. п.!

Всячина.

— **Чи танець здоровий?** На се питаня годі без довшого застановленя відповісти. Загально подобає ся і принадно виглядає танець, а навіть видає ся на позір, що се рід гімнастики потрібной для здоровля. Наколи би лишень здорові люди і в здорових саях гуляли, то ніхто би не мав нічого против того, але так не є. В саях, де відбувають ся балі, є звичайно горячо і недобре провітрюване а навіть порох; тай не всім людям танець виходить на здоровля. Особливо кручені танці невірняний валець є премо шкідливий для деяких, хоч дуже охочих до танцю. Бувають деякі слабовиті люди, котрим танець прямо повинен бути заборонений, а до тих належать: люди дуже нервові, хорі на серце, на легкі і недокровні. Тимчасом звичайно люди нервові рвуть ся найбільше до танцю і годі їх від того відтягнути.

В салі, в котрій мають гуляти, повинна бути температура найвисша 14° Цельсія, при бальовій салі повинна бути побічна кімната,

де би в часі перестанків панове і пані могли по танцях перейти ся і відпочати, а також з товариських оглядів, де би можна поговорити зі знакомими. Курити в кімнаті призначеній на танці повинно бути заборонено. Вітрени салі повинно відбувати ся в часі танцю, а не як деякі думають, що по танцях.

Зігрті по танцю не повинні уживати зимних напунків, лімоняди, оршади і т. п. освіжаючі напінки повинні мати температуру що найменше 10° Цельсія. При тім пини належить по трошки ликати в перестанках; за те солодощів можна уживати до схочу без шкоди для здоров'я.

Відемною стороною всяких балів менших і більших є пізна пора, в якій танці відбуваються, а також що за довго тривають. Вправді чар музики і молодеча охота до танцю оправдує, що забуває ся на міру в танці, але „за багато“ шкодить навіть здоровим і молодим людям і можна сказати, що танець не в міру нищить здорову свіжість і красу і вже з того самого огляду повинні пані сего „забагато“ уникати. А у нас значить, чим більше гуляє, тим ліпше бавить ся, так „з рук до рук“ як то кажуть, та зовсім не вважають: „Чи се здорово?“

— **Свято мозчанки.** В сім році празнувати буде Англія і Америка сотні роковини понеханя борби між братними народами. Комітет, який устроює се торжество, внає на оригінальну думку опрацювання сих роковин.. мовчанкою. В дні торжества ві всіх краях і оселях англійської мови, здержуть на 5 хвилю всякий рух і в сім часі настане загальна мовчанка. Невісно лише, чи жінчини схотять приміняти ся до сего приказу.

— **Небічки жадає їди.** В Корвінг, в стейті Новий Йорк стала ся цікава подія. Коли похоронний підприємець прийшов до дому Гарі Бріггема, щоб бальсамувати єго тіло, „небічки“ витягнув ся, сів на постелі і жадає, щоб принесли єму їсти, бо чує ся дуже голодним. Коли наїв ся, сказав, що чує ся значно краще, як в кількох останніх днях недуги. Гаррі Бріггем хорював вже від довшого часу, а в останніх днях попав в летарг, котрий єго родина уважала смертю і замість покликати лікаря, післала за похоронником.

— **Щастє Англїзанки.** Англїці мають усюда щастє. На се доказом слїдує ця цікава подія, що стала ся в місті Манчестер в Англії. Мешкає там з дочкою вдовиця п. Смед. Обіони продавали багато яєць, а на однім написала долька свою адресу і додала свій опис: „білявка, 18 літ“. Так пописане яйце пішло з другими в світ. Спілка вислала багато яєць до Америки і в місті Бостоні попало яйце в руки молодця Томи Берклія, котрому ціла пригода дуже подобала ся. За тиждень дістала паниа Марія Смед лист з такими словами: „Опис мені подобав ся. Приїду найблизшим кораблем“. І справді за короткий час приїхав п. Берклі, молоді припали собі до вподоби і — побрали ся.

— **Трагедія в цирку.** В цирку Буша, який є тепер в Медіолані, розіграла ся в суботу страшна сцена. Підчас виступу Вілїама Лішофа, з гуртом вичуених тигрів, оден великий бенгалський тигр кивув ся на свого „пана“ і почав зубами і кігтями дерти єму тіло. На сей вид настав серед видів страшній перестрах; всі почали з криком і плачем утікати, підчас коли циркова служба, уоружена в зелїані вїла, відганяла бішене звіря від жертви. Вкінці видобуто Лішофа з клітки і перевезево в безнадійнім стані до шпиталю.

— **Найбільший дворець на світї** є в Америці, а імено в Новім Йорці. Отворено єго в недїлю. Занимає він разом з зелїзничим городом 32 гектара площі і коштує кругло 700 мїліонів корон. Дворець-величень складає ся з двох поверхів. Перший поверх, де є 42 пари ший, є призначений для звичайних поїздів, а другий для поспїшних. Галя може помістити 1,034 возів. — Найбільшим доси двірцем на світї був дворець в Лиску. Тепер айшов він на друге місце і є найбільшим лише в Европі.

— **Російські зичаї.** Російські дїєвники доносять, що в Росії повстав проти всіх товариств тверезости „Союз прилюдної гігієни і dietyки відживлення“, до якого задач має належати введење алькоголю. Одним з визначних сторонників алькоголю є др. К. Толстой, який думає, що в Росії уживає алькоголю є не лише конечністю під економічним оглядом, але також психологічним.

„В таких условинах, серед яких живе російський мужик, не може він жити без „водки“ і всі агїтації і товариства тверезости приносять єму більше шкоди, чим покятку, поки замість алькоголю не дадуть єму іншого середника дешевої поживи“ — каже др. Толстой.

Союз не поручає перенїти, лише пїтє (гарно!) і предкладає ряд видосконалєнь в сім напрямї, а саме заборону виробу наливков, або позволенє на гонєє світї і т. д. Лише тоді треба берегти пїяка водки, коли се переходить у него в наліг, в недугу. Тодї треба єго лічити. Др. Толстой богато говорить про спасєнні наслідки алькоголю, як прим. „пробуджающїй і покрїплюющїй вплив на пєяїку“ і т. д.

Здає ся „пропаганда“ д-ра Толстого не зустріє богато перелон, а вже горяче прїянєтє найде она серед наших галицьких Москалів.

— **Розклад кисня.** Оноді подав оден з варшавських дїєвників, що славному англїйському єченому Рамсаєви удало ся розложити кисєнь, перєнь, на два вже звїсні: неон і лєлюїєн. Про своє відкрїтє повїдомив був Рамсай хемїкїв вже пєред 5 роками, а праці єго, якї дальше веде в тїм напрямї, не дали ще ніякого певного вислїду. Коли би дійсно кисєнь був сполукою а не перєнем, тоді таке вкрїтє викликало би в наудї хемїї малий переверот. Кисєнь, який уважають нїнї за певного рода основну єдиницю, мусїв би відступити своє місце вїшному перєнєви, що саме було би причиною нового усталєня атомових тїгарів, що більше, мусїли би змінити ся ввїрці хемїї загалом, а головно органїчно! Треба радше догадувати ся, що дотеперїшні поглядї хемїкїв на кисєнь є найблизшї дїї свої правди. Пієля знова тих (Crox, „Genesis der Elemente“) кисєнь, яко найлекшїй стрїчаємо як в складї планєт, так і найгорячїшєх звїзд, є власне сїм творївом, з якого в рїзних згущєнь і скуплєнь в невїсним близєше „єтером“ повстали йшї першї.

Телеграми

з дня 19. лютого.

Люсїнґранде (ТКБ). Прибув тут на довшїй побут аркіє. Карло Стефан з родиною.

Відєнь (ТКБ). Вчєра велї ся в скарбовїй комісії дальше наради над справою вгляданя в торговельні книги.

Відєнь (ТКБ). На спїльній радї мїністрів обговорювано вчєра справи економічної політики і осягєно повне порозумїє.

Відєнь. В пятницю відбудє ся знова спїльна рада мїністрів. Наради будуть вести ся над справою, як покрити надавчїзайні військовї видатки. Має бути видана нова 4-проєнтова рєнта, яка буде помїщена в Голяндїї, Бєльгїї і Австро-Угорщїні, бо Лондон і Парїж не хотять дати своїх грошїй Австро-Угорщїні.

Рим (ТКБ). По кількох роках падав сїм вчєра тут і в околицї при лагідній температурї.

Пєтербург. Пєтербурска аґєнція стверджує на основї інформації з достовїрного жєрєла, що вїсти поданї в заґранїчній печати про зміст відповїдї царя на лист цїсаря Франц Йосифа є зовсім вїдуманї.

Бунарєшт (ТКБ). Мїністерство війни заявляє в справї афєри про зраду держава, в яку є замїшаний б. капїтан Голїєску, що неправдивї є вїсти дїєвників, бутьо би Голїєску одержував грошї від чужої держави і наче би в єго афєру буди замїшанї деякі жєнщїни. В тїй справї веде ся тепер слїдство і шойно по єго покїнченю будуть звїсні подробиці. Голїєску є з походжєня Поляком і звав ся пєред тим Голєвський.

Ургї (ТКБ). Вчєра підписав монгольський мїністер і російський посол Кроновцєв умову в справї покликання російських офіцєрїв до вправ монгольської пїхоти і кінноти.

Царгород. Єнвєр бєй став іменованїй шєфом ген. штабу 10. корпуса армії на півостровї Галїполї, а комендантом того корпуса на мїсце Фарї папї іменовано б. мїністра маршарки ген. Гурїпид пашу.

Товариство взаємного кредиту

„Дністер“

у Львові, ул. Руска ч. 20.
 Телефон ч. 788.

засноване при Товаристві взаємних обезпечєнь „Дністер“ в р. 1895 на підставі закона о стоваришенєх з р. 1873.

Одвічальність членів обмеженє до подвійної висоти удїлу.

Цїлю Товариства є удїлюванє кредиту своїм членам різним обєзпечєним в „Дністрі“ від большє літ.

Відсотки від вкладок 4%, без потручєня рєнтового податку.

Вкладки прїймає і виплатує Каса Товариства в урядових годинах, від 8. до 2. в полуднє.

Конт в Почтовій Шадницї 35.527.
 Жирєво Конт в австро-угор банку.

Шадницї вкладки К 3,683.428.—
 Власний маєток К 474.802.—
 Удїлені позички К 4,494.957.—

Канцєлрїї Товариства створєні пєред полуднєм

— **Хто ще не має образа Вїзд Б. Хмельницького до Києва** зволїть ласкаво поспїшити ся з замовленєм. Цїна: К 10 (люксусєво К 16 на вичєрпаню) перєсилка К 1.20. Відповїдї рами зі склом, оправою і овакованєм: сальєновї К 12, дубовї і волотї по К 16, маґонєвї і плюшовї по К 20, спеціальні К 28. Замовляти на адреси: І. Павлик або М. Кривєцкій, Львів, Ринок 10, а також „Сокул-Батько“ Львів, Руска 20. Полєкшї в сплатах.

Брошуру:

Йосиф II. чи Ян Казимир?

(з нагоди святкованя мнимої 250-літної річницї єстеованя Львівського Університету).
 можна набути в Адміністрації „Руслєна“ і в квігарні Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові по 30 сот. за примірник.

Рух зелїзничих поїздів

обовязуючий з днєм 1. мая 1912 р. після часу середно-європєйского.

Замїтка. Поїзди поспїшні означєні ґрубим друком. Годиви вїчні від 6:00 вєчєрєм до 5:55 рвно означєні підчеркнєнем чисєл мїнутових.

Вїзїзд зї Львова

з головного двірця:

До Кракова: 12:35, 3:40, 8:22, 8:35, 2:05§, 2:45, 3:45*, 5:46†, 6:05, 7:00, 7:30, 11:10.

*) до Рїєшева. §) від 15/5 до 30/9 включно що днє. †) до Мшанї.

До Підволочиск: 6:10, 10:35, §2:16, 2:27, 2:50†, 8:40, 11:13.

†) до Красноґо. §) від 15/5 до 30/9 включно що днє.

До Черновець: 2:50, 6:10, 9:15, 9:37, 2:25, 3:05*, 6:28†, 7:55*, 11:00.

*) до Станїславова. †) до Коломиї. *) до Ходорова кожного пошєреднього днє пєред недїлюю і свєятю.

До Стрия: 6:00, 7:30, 10:02 §), 1:45, 6:50, 11:25.

§) Від 15/5 до 8/9 включно лише в недїлю і рїм.-кат. свєятє.

До Самбора: 6:58, 9:05, 3:50, 10:56.

До Сокаля: 7:35, 2:21, 8:00, 11:35*.)

*) до Рави рускої (лише в недїлі).

До Яворова: 8:40, 5:45.

До Підгаєць: 5:55, 4:53.

До Стояново: 7:55, 6:00.

з двірця „Львів-Підзамче“:

До Підволочиск: 6:25, 10:55, 2:29*), 2:42, 3:07†), 9:01, 11:30.

†) до Красноґо. *) від 15/5 до 30/9 включно що днє.

До Підгаєць: 6:09, 1:21*), 5:15, 10:40§).

*) лише до Винник. §) до Винник лише в суботу і недїлюю.

До Стояново: 8:12, 6:17.

з двірця „Львів-Личаків“:

До Підгаєць: 6:28, 1:40*), 5:36, 10:52§).

*) лише до Винник. §) до Винник лише в суботу і недїлюю.

Поїзд поспїшній зї Львова до Підволочиск відїздить о год. 2 мїн. 16 по полуднї в перону 2, Нр. сходїв II.

Поїзд особовий зї Львова до Красноґо відїздить о год. 2 мїн. 50 по полуднї із західного тору перону 4 Нр. сходїв IV.

Поїзд особовий зї Львова до Станїславова відходить о годїні 2. мїн. 35 по полуднї з перону 3 Нр. сходїв III.

з головного двірця:

До Бруховч: що днє 6:02.

!!! Купуйте !!!

одобренїй Радюю шкїльною кравцою і виданїй накладом „Вїдавництва Чина св. Василя В.“ в Жовкві підручник

д-ра Богдана Барвіньского п. в. „Оповіданя з рїдної історїї“.

Підручник обнимає 190 сторїн текстї XXXVI сторїн ілюстрацій (числом 53) на кредовім паперї і 2 мапки. В гарній полотняній оправї коштує всего 2 К 20 с.

Сей підручник є першим підручником рїдної історїї для руских середних шкїл і дає шкїльній молодєжи в перве повний образ нашої буваїльщїни. Писанїй так, що надає ся не лише для учєників I. класї середних шкїл, але прїнедостачї йшого підручника й для учєників вїсшєх клєс, для руских видїлових шкїл, для семїнаріїв і лицєїв та до квалїфікаційних іспитїв на народних і видїлових учїтелїв.

Надає ся він до науки в дівочих та хлопчячих бурсах і інститутах, а ізаа своєї прїстурности також для наших читалєнь для сєлян і мїщан. З хїсном може повчити ся з него нашої історїї й кожній осьвітїний Русин, що не має часу розчитувати ся в обємїстїх книжках.

У Львовї набувати можна в Книгарні „Наук. Товариства ім. Шевченка“, Ринок 10

ЦЕРКОВНА ТОРГОВЛЯ

„ДОСТАВА“

Львів, ул. Руска 20. — Станїславо, ул. Смолян Перемишль, Ринок 26.

Удержує найкращїй вїбїр всьаких церковних річїй. — Злучила найлучшїх артистїв для вїготовленя іконостасїв, престолїв, кивотїв і др. Прїймає у Львовї золочєня чаш і вслїх направок. Зєднала досї загальні призања.
 366(80сс)

Поручаємо книжку: О. Стефан Бізїтський „Матерїалїстїчний свєтогляд в кругах шкїльної молодєїи, єго причинї і наслідїи“.

Цїна 50 сот. (пощтова оплатє 5 сот.) Набувати можна в квігарні Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові, Ринск 10, або у автра, катєхита гїмнзївї в Жовкві.

Чистїй дохід на „Ювїлейну Захоронку ім. о. Маркіяна Шашкевича в Яворові“.

Вїзїзд до Львова

на головний дворець:

З Кракова: 2:22, 5:45, 7:25, 8:50, і 10 10:05, 1:30, 2:00§), 5:40, 7:25†), 8:25, 9:50.

*) з Тарнова, §) від 15/5 до 30/9 включно що днє. †) з Мшанї 15/6 до 30/9 включно що днє.

З Підрєччє: 7:20, 11:30 і 5:50 §), 2:15, 3:05, 10:30, 10:48†)

†) з Красноґо, §) від 15/5 до 30/9 включно що днє.

З Черновець: 12:05, 5:15 §), 5:45†), 7:40, 10:25*), 1:55, 5:52, 6:28, 9:34.

*) з Станїславова, †) з Коломиї, §) з Ходорова кожного слїдуєчого днє по недїлю і свєятї.

Зї Стрия: 7:28, 11:40, 4:25, 6:45, 10:19 §), 11:00 §)

§) від 15/6 до 8/9 включно лише в недїлі і рїмо-кат. свєятє.

З Самбора: 7:50, 9:55, 2:10, 8:30

Зї Сокаля: 7:10, 1:25, 7:57

Зї Яворова: 8:12, 4:20

З Підгаєць: 11:10, 10:20

Зї Стояново: 10:01, 6:30

на дворець „Львів-Підзамче“:

З Підволочиск: 7:01, 11:11 і 3:5*), 2:00, 5:10, 10:12, 10:31†)

†) з Красноґо, *) від 15/5 до 30/9 включно що днє.

З Підгаєць: 7:26*) 10:49, 6:29*) 10:01, 12:00§)

*) з Винник, §) в Винник лише в суботу і недїлюю.

Зї Стояново: 9:21, 6:11

на дворець „Львів-Личаків“:

З Підгаєць: 7:03*), 10:31, 6:11*), 9:41, 11:43§)

*) з Винник, §) в Винник лише в суботу і недїлюю.